

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman 2030 toimeenpano alueilla ja kunnissa

Pohjois-Savon ilmastofoorumi 16.11.2023

Maaria Parry

Johtava ilmastoasiantuntija

ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö

Ilmastolaki ja kansallinen sopeutumissuunnitelma

- Ilmastolain tarkoituksena on
 - Tehostaa ja sovittaa yhteen ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen tähtäävien toimenpiteiden suunnittelua ja täytäntöönpanon seuranta
 - Vahvistaa eduskunnan ja yleisön mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa ilmastopolitiikan suunnitteluun
- Kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma (10 §)
 - Yksi neljästä ilmastolain suunnitelmasta, osa ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmää
 - Laadittava vähintään joka toinen vaalikausi
 - Sisältää toimet ilmastoriskien hallinnan ja ilmastokestävyyden edistämiseksi

KISS2030

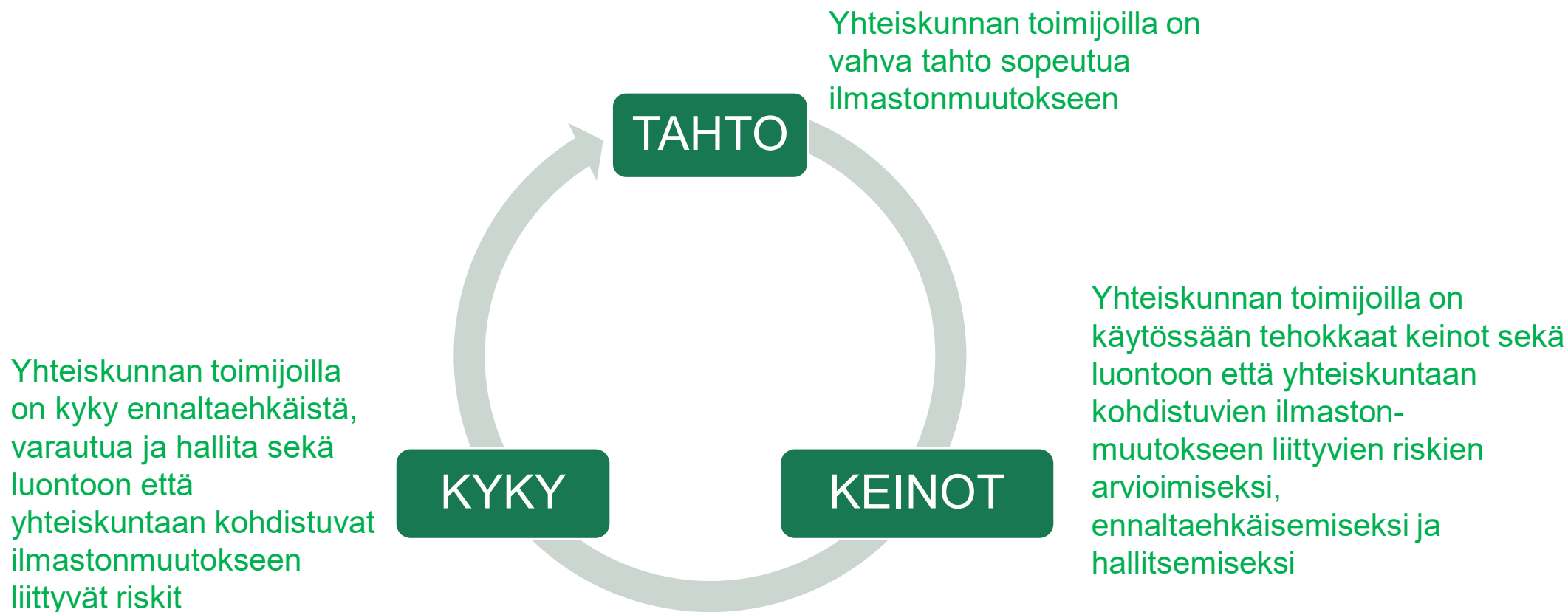
**Hyvinvointia ja turvallisuutta
muuttuvassa ilmastossa**

Kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma 2030 - KISS2030

- Valtioneuvoston selonteko kansallisesta ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman 2030 hyväksyttiin joulukuussa 2022
- Kolmas kansallisen tason sopeutumista ohjaava politiikkadokumentti
- Ei luoda erillistä toimintaohjelmaa, välitarkastelu 2026
- Sisältää riski- ja haavoittuvuustarkastelun sekä hallinnonaloittaisia sopeutumista koskevia toimintaohjelmia ja hallinnonraajat ylittäviä ja aluekohtaisia tarkasteluja

Vision tukena kolme päämäärää

Suunnitelman tavoitteet ja toimet jaoteltu 10+1 teeman alle

1. Kansallisen tason strateginen suunnittelu ja ennakointi
2. Kokonaisturvallisuus ja yleinen huoltovarmuustyö
3. Ruoka- ja ravitsemusturva
4. Infrastrukturi ja rakennettu ympäristö
5. Uusiutuvien luonnonvarojen käyttö ja hoito, luonnon monimuotoisuus, luontopohjaiset ratkaisut ja kuivuusriskien hallinta
6. Terveiden suojeleminen ja edistäminen
7. Kulttuuriperintö ja –ympäristö
8. Alue- ja kuntatason ilmatoriskien hallinta
9. Kansainvälinen yhteistyö
10. Tietopohja, viestintä ja seuranta
- +1 Lisävalmistelua edellyttävät toimet

Suunnitelman tavoitteet ja toimet jaoteltu 10+1 teeman alle

1. Kansallisen tason strateginen suunnittelu ja ennakointi
2. Kokonaisturvallisuus ja yleinen huoltovarmuustyö
3. Ruoka- ja ravitsemusturva
4. Infrastrukturi ja rakennettu ympäristö
5. Uusiutuvien luonnonvarojen käyttö ja hoito, luonnon monimuotoisuus, luontopohjaiset ratkaisut ja kuivuusriskien hallinta
6. Terveysten suojeleminen ja edistäminen
7. Kulttuuriperintö ja –ympäristö
8. **Alue- ja kuntatason ilmatoriskien hallinta**
9. Kansainvälinen yhteistyö
10. Tietopohja, viestintä ja seuranta
- +1 Lisävalmistelua edellyttävät toimet

Alue- ja kuntatason ilmastoriskien hallinta

Alueita ja kuntia koskevat tavoitteet

- Oppaat ja ohjeistukset sekä uusin tieto ilmastoriskeistä alue- ja kuntatoimijoille
- Sopeutumista koskeva alueiden ja kuntien ohjaus on johdonmukaista ja tarkoituksenmukaista, vuoropuhelun edistäminen valtion ja kuntien välillä
- Sopeutumisrahoituksen käytön edistäminen

Kunnat mainitaan myös

- Luontopohjaisten ratkaisujen toteuttajina
- Kuivuusriskien hallinnan osallisina
- Helteisiin varautumisen ja sopeutumisen toteuttajina

Ilmastolaki

Maankäyttösektorin
ilmastosuunnitelma

Kansallinen ilmastonmuutokseen
sopeutumissuunnitelma 2030

#MISU2035

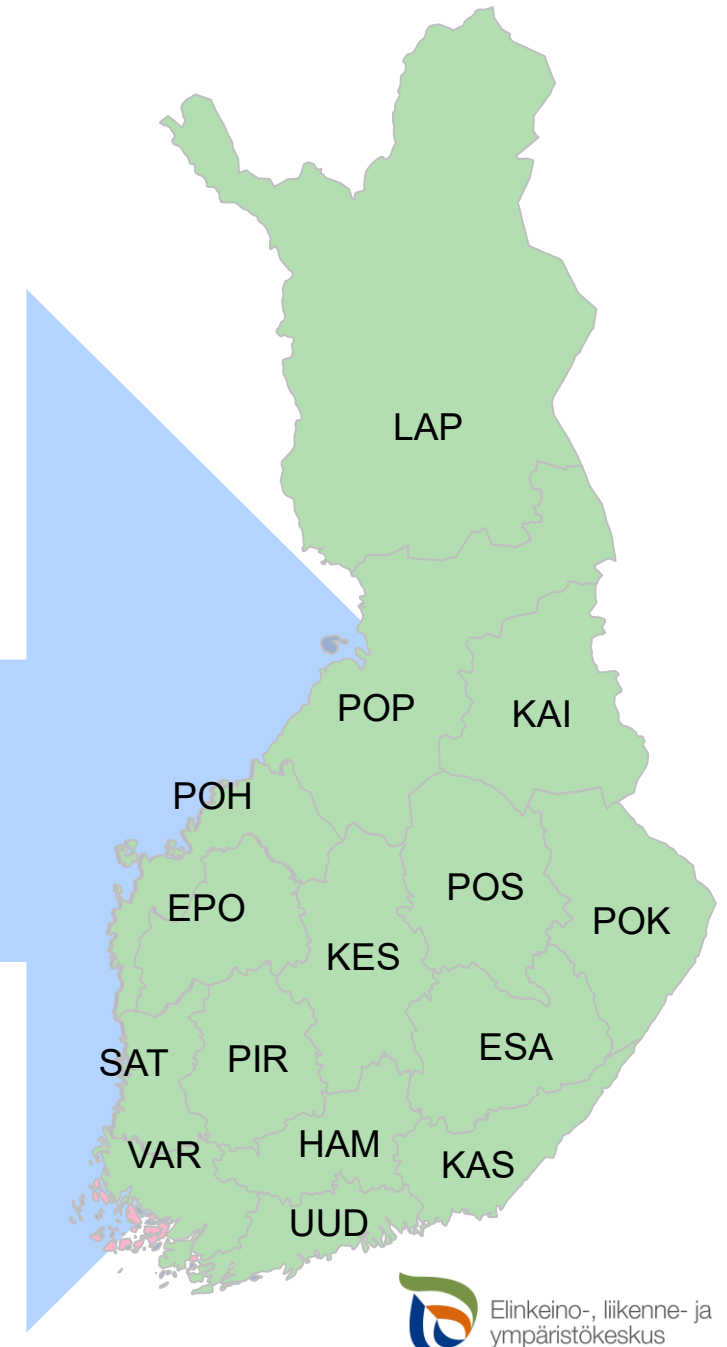
Maankäyttösektorin
ilmastosuunnitelma

#KISS2030

ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoyksikkö

Ilmastoyksikkö koordinoi, tukee, edistää, seuraa ja sovittaa yhteen ilmastolain toimeenpanoa koskien ilmastonmuutokseen sopeutumisen tehtäviä ja maankäyttösektorin ilmastotoimia.

ELY ilmastoyksikkö

Sopeutumisen asiantuntijapalvelut

- Sopeutumisen koulutuskonsepti
- Merkittävien sopeutumishankkeiden valmistelun tuki
 - Strateginen LIFE –hanke KISS2030 toimeenpanoon
 - Vesihuollon sopeutumisen hanke
- Maakuntakaavatasoisten suunnitelmien kommentointi
- Maakuntien ja kuntien sopeutumissuunnitelmien tukeminen
 - Käynnistymässä Lapissa

Sopeutumisen ja maankäyttösektorin ilmastotoimien edistäminen käsi kädessä

- Valuma-aluesuunnittelu
- Metsiin liittyvät ilmastotoimet
- Maatalousmaan päästövähennykset ja luonnonvara-alan sopeutumisen edistäminen
- Hiilestä kiinni –yhteisön kehittäminen

EU Mission on Adaptation, kansallinen yhteistyö tavoitteiden edistämiseksi

- Tavoitteina on kasvattaa ymmärrystä ilmastoriskeistä sekä testata ja kehittää sopeutumistoimia aluetasolla
- Sopeutumisen Mission Charterin allekirjoittanut kuusi suomalaista maakuntaa ja neljä kaupunkia
- Mission työohjelmasta rahoitettu seitsemän hanketta, joissa on mukana suomalainen partneri/partnereita
- Komissio kannustaa jäsenvaltiota edistämään missiotyötä kansallisesti
- **Ilmastoyksikkö kehittää kaikille alueille ja kunnille avointa tiedonvaihtoa ja kotimaista verkostoyhteistyötä**

Rahoitusta sopeutumisen edistämiseen

Kuva: Jose Conejo Saenz Pixabaystä

- Kuntien sopeutumisen hankkeita on rahoitettu mm. EAKR, LIFE ja Horizon -ohjelmista
- Motivan uutiskirjeessä kuukausittainen kooste kuntien ilmastorahoituksesta
https://www.motiva.fi/ajankohtaista/uutiskirjeiden_tilaus →
Kuntien ilmastotyön rahoitus

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kiitos!

Maaria Parry

Maaria.parry@ely-keskus.fi